

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia kwietnia 2010 r.

P/09/005
LSZ-4100-02-05/2010

**Pan
Wojciech Antoni Stefanowski
Wójt Gminy Sławno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Sławno, zwanym dalej Urzędem, kontrolę wykonania budżetu Gminy w 2009 r. w zakresie jego powiązań z budżetem państwa.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działania Urzędu w zakresie objętym kontrolą.

1. Dochody uzyskane przez Gminę w 2009 r., związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, wykonane zostały w wysokości 65.686 zł i dotyczyły w całości zwrotu należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego. Dochody należne budżetowi państwa w wysokości 39.377 zł stanowiące 3,9% należności ogółem (1.101.246 zł) zostały przekazane w wymaganej wysokości, tj. z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej w wysokości 50% i funduszu alimentacyjnego w wysokości 60% wraz z należnymi odsetkami. Przekazywanie dochodów odbywało się z zachowaniem terminów określonych w § 8 ust. 2 i 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej...². Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. zaległości w dochodach budżetu państwa, dotyczące jedynie świadczeń alimentacyjnych, wynosiły 935.560 zł. Działania windy-

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz.U. Nr 135, poz. 955).

kacyjne prowadzone wobec dłużników przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zostały objęte odrębną kontrolą.

2. Otrzymane przez Gminę w 2009 r. środki dotacji celowych w wysokości 4.125,1 tys. zł na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, były wyższe od środków otrzymanych w 2008 r. o 53,6 tys. zł i wykorzystane zostały w 95,4% (3.934,4 tys. zł). Największy udział w strukturze wydatków na realizację tych zadań miały wydatki poniesione na świadczenia rodzinne i zaliczki alimentacyjne – 3.264,1 tys. zł (82,9% wykorzystanych dotacji celowych ogółem). Niewykorzystane środki dotacji w wysokości 190,7 tys. zł (przekazane na świadczenia alimentacyjne i zwrot podatku akcyzowego) zostały zwrócone Wojewodzie Zachodniopomorskiemu (Wojewodzie) w terminie określonym w art. 144 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³.

W 2009 r. Gmina otrzymała dotację na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w wysokości 582.374,32 zł, z czego środki na kwotę 171.030,41 zł zostały przekazane Gminie w dniu 22 grudnia 2009 r., tj. po ustawowym terminie na zwrot tego podatku (do 30 listopada), co było przyczyną jego wypłaty producentom rolnym na łączną kwotę 152.310,66 zł z 23 dniowym opóźnieniem.

Niewykorzystane środki dotacji (w ramach realizacji wypłat w dwóch terminach) w łącznej kwocie 20.625 zł, bez potrącenia odsetek należnych Gminie za nieterminowe przekazanie dotacji, zwrócone zostały Wojewodzie w terminach określonych w § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r.⁴

Badanie prawidłowości wykorzystania środków przekazanych na zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym przeprowadzone w oparciu 50 decyzji (spośród 351 ogółem wydanych w 2009 r.) wykazało, że przy ustalaniu zwrotu tego podatku przestrzegane były wymogi określone w art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 1-3 oraz art. 6 ust. 1-3 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵. I tak:

- wszystkie wnioski o zwrot podatku akcyzowego złożono terminowo,
- do wszystkich wniosków dołączone były faktury z zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku,
- podane w oświadczeniach powierzchnie użytków rolnych były weryfikowane w oparciu o ewidencję gruntów i budynków, prowadzoną przez powiat,

³ Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm., obowiązująca do 31.12.2009 r.

⁴ w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę. (Dz.U. Nr 160, poz. 1132 ze zm.).

⁵ Dz.U. Nr 52, poz. 379.

- kwoty zwrotu podatku naliczone były prawidłowo,
- decyzje zawierały kwotę limitu rocznego, kwotę zwrotu podatku oraz część limitu pozostałą do wykorzystania.

Jednakże spośród 50 wniosków (objętych badaniem) do 25 wniosków złożonych w marcu 2009 r. dołączone były faktury, na których Urząd nie umieścił adnotacji o treści „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”, co było niezgodne z wymogami określonymi w art. 6 ust. 4 tej ustawy. Ponadto spośród 50 decyzji objętych badaniem 20 decyzji wydano w terminie powyżej 30 dni od dnia złożenia wniosku - niezgodnie z wymogami art. 5 ust. 4 cytowanej ustawy.

4. W 2009 r. Gmina realizowała 4 projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki o łącznej wartości 260,2 tys. zł. Bezpośrednio przez Urząd realizowany był jeden projekt, w całości sfinansowany z dotacji rozwojowej w kwocie 50 tys. zł, pn. „Świetlica w Warszkowie uczy, bawi i wychowuje” w ramach priorytetu - *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionie*, działanie - *Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich*.

Projekt obejmujący zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla 45 dzieci i naukę języka angielskiego zrealizowano do końca 2009 r. zgodnie z umową zawartą z Wojewódzkim Urzędem Pracy. Wydatki sfinansowane ze środków dotacji należycie udokumentowano, a każda kwota wydatku ujmowana była w wyodrębnionej ewidencji w 85% z końcówką 8 (wydatek z funduszy pomocowych), a w 15% z końcówką 9 (wkład krajowy).

5. Na realizację Programu Integracji Społecznej (PIS) w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich przyznan zostały Gminie środki (pochodzące z pożyczki z Banku Światowego) w wysokości 470.264,48 zł, w tym 31.604,20 zł zostało przekazane i wykorzystane w IV kwartale 2008 r. W 2009 r. Gmina otrzymała i wykorzystowała w 100% środki w kwocie 366.864,67 zł. Pozostała część przyznaných środków w kwocie 71.795,61 zł, za zgodą Banku, przeznaczona została do wykorzystania w 2010 r.

W 2009 r. Urząd zrealizował 15 projektów PIS w ramach programów określonych w Strategii Polityki i Integracji Społecznej w Gminie Sławno na lata 2008-2015 (Strategii), dotyczących świadczenia usług społecznych związanych z ofertami aktywnego spędzenia czasu wolnego dla osób w różnym wieku. W wyniku prowadzonych działań zorganizowano m.in.: ferie zimowe dla 350 osób i 2 wycieczki dla 82 osób (na rzecz dzieci i młodzieży), 6 wiejskich centrum informacji prowadzących różne formy zajęć, 3 wycieczki dla 149 osób, 3 „Białe niedziele” z udziałem 368 osób, rajd rowerowy dla 70 osób. Realizacja PIS w 2009 r.

przebiegała zgodnie z planem działania przyjętym w Strategii. W ramach realizacji tych projektów zawarto 37 umów z 6 stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy oraz jedno porozumienie z jednostką Gminy.

Kontrola prawidłowości wyboru usługodawców na kontraktowanie usług społecznych w ramach PIS oraz prawidłowości wykorzystania środków finansowych otrzymanych na ich realizację (przeprowadzona w oparciu o 5 usługodawców świadczących usługi o najwyższej wartości) wykazała, że wybór usługodawców na kontraktowane usługi społeczne prowadzony był przez Urząd zgodnie z procedurami Banku Światowego, określonymi w rozdziale 4 Podręcznika Realizacja PIS. Szczegółowe badanie wydatków poniesionych na realizację usług społecznych na kwotę 173 tys. zł (stanowiącą 47,2% środków otrzymanych na realizację PIS) wykazało, że środki były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i w terminach przewidzianych w umowach.

Urząd przekazywał do ROPS⁶ sprawozdania finansowe i operacyjne z realizacji PIS w terminach określonych w Podręczniku Realizacji PIS, z wyjątkiem sprawozdania za I kw. 2009 r., które zostało przekazane z 6 dniowym opóźnieniem.

6. W obowiązujących w Urzędzie procedurach kontroli wewnętrznej (w tym w zakresach czynności pracowników) nie zostały wskazane sposoby postępowania w sprawach pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, wykorzystania i rozliczania dotacji celowych, a także dotyczących realizacji projektów przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi NIK wnioskuje o:

1. *Wydawnie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia złożenia wniosku.*
2. *Wystąpienie do Wojewody Zachodniopomorskiego o odsetki za nieterminowe przekazanie dotacji na zwrot podatku akcyzowego.*
3. *Określenie w zakresach czynności pracowników odpowiedzialności za zadania związane z pobieraniem i odprowadzaniem dochodów budżetu państwa, wykorzystaniem otrzymanych dotacji oraz realizacją projektów przewidzianych do finansowania ze środków unijnych.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust 1. ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia,

⁶ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie.

informacji o sposobie wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.